

Na dohled cíle

Tři roky od zrušení uprchlického tábora Džungle čekají v Calais stále stovky lidí na vysněnou cestu do Británie.

REPORTÁŽ
STR. 10-11

PRÁVĚ V PRODEJI

KOMENTÁŘ: STÁT PODLE ZEMANA / STR. 12

CZK/EUR • 25,780 / -0,040 Kč **CZK/USD** • 23,451 / -0,007 Kč **PX** • 1000,53 / -0,40% **BITCOIN** • 8195,00 \$ / +2,78% **ZLATO** • 1502,65 \$ / -0,51%

WeWork v Praze zabrzdil

Americký coworkingový obr se potýká s následky odložení vstupu na burzu, propadem hodnoty firmy a ztrátovým hospodařením. A to v době, kdy má rozjednanu řadu kontraktů v pražských administrativních centrech.

Jediným dosud oficiálně **uzavřeným obchodem** je pronájem téměř celého nového kancelářského komplexu **Drn** na Národní třídě.

BYZNYS / STR. 4

Zápisník
Barbory PÁNKOVÉ

O neřestech

Sílí obavy, že evropský rozpočet na období 2021 až 2027 nebude hotový včas a to znamená nejistotu ohledně rozdělování peněz. Rozseknout pravidla alespoň na přechodné období chtějí po Bruselu ministři zemědělství visegrádské čtyřky. Je vidět, že být s povinnostmi ve skluzu se netýká jen nás obyčejných smrtelníků a pošty, ale je běžné i na úrovních mnohem výš. To je paradoxně docela dobrý pocit. Motivační knížky všem!

K dalším zlovykům patří zapomínání, kterého teď hořce litují někteří návštěvníci mnichovského Oktoberfestu. Především jeden, jehož umělý chrup skončil v oddělení ztrát a nálezů. Pořadatelé dále našli 690 kusů oblečení nebo 660 peněženek. Jó, na slavnostech piva se dějí různé věci.

Nepříjemnosti může přinést i trend otevřených kuchyní. Týká se pražských luxusů, rychlého občerstvení a už i podniků lidových cen. U těch posledních to nemusí být ideální volba. Člověk sice ví, co jí, ale kvůli načichlému oblečení to bude vědět i jeho okolí dlouho potom.

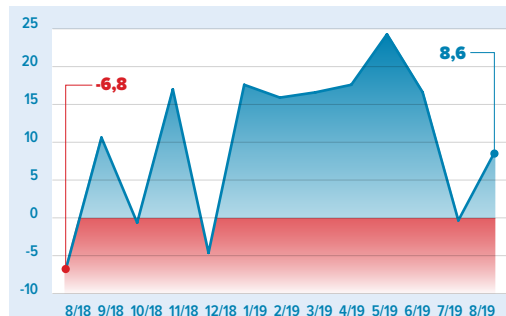
Číslo dne

7,3

milionu litrů piva se vypilo na festivalu Oktoberfest. Loňský rekord tak nepadl.

Graf dne

Vývoj zahraničního obchodu* (v mld. korun)

*bilance obchodu se zbožím v národním pojetí, sezonně neočištěná data Pramen ČSÚ

Praha vypoví dohodu s Pekingem

NGUYEN Thuong Ly

Vztahy mezi Českem a Čínou se opět vyostřují. Po měsících debat s čínskou stranou se rozhodla pražská rada zcela vypovědět sesterskou smlouvu s Pekingem, kterou podepsala exprimátorka Adriana Krnáčová (ANO). Může za to sporná klauzule o tom, že podpisem smlouvy Praha uznává politiku jedné Číny a Tchaj-wan za součást čínského území.

„Čínská strana odmítla jednat o vypuštění politického článku o uznání politiky jedné Číny, takže výpověď dohody je jediná možnost,“ řekla radní pro legislativu Hana Marvanová (STAN), která výpověď navrhla. Rada se na ukončení partnerství s čínskou metropolí shodla jednomyslně. Definitivně ale o tom musí rozhodnout zastupitelstvo, kde má však koalice většinu.

Praha tak jde přímo proti postoji české vlády, která jednu Čínu uznává. „Musím respektovat, že to je záležitost samosprá-

Tato eskalace bude mít docela určitě dopad na soukromé subjekty, české firmy, které těží z vysokého přílivu čínských turistů do Prahy.

vy, která smlouvu uzavřela,“ řekl ministr zahraničí Tomáš Petříček (ČSSD). „Zároveň ale za zahraniční politiku odpovídá vláda a na vládní pozici se nic nemění. Myslím, že ani Praha by neměla mít ambice zasahovat do české zahraniční politiky,“ dodal ministr s tím, že postoj vlády je v souladu s politikou EU a USA.

Prezident Miloš Zeman zkritizoval primátora Zdeňka Hříba

(Piráti), že narušuje česko-čínské vztahy. „Pokud má dojem, že si udělá lacinou popularitu tím, že si bude hrát na nezávislou zahraniční politiku města Prahy, tak si myslím, že dělá chybu,“ řekl prezident.

Sinolog Vít Vojta očekává, že z čínské strany přijde odvěta. „Tato eskalace bude mít docela určitě dopad na soukromé subjekty, české firmy, které těží z vysokého přílivu čínských turistů do Prahy,“ řekl.

Pražský magistrát jednal o vypuštění kritizované klauzule od začátku roku, což Čína opakovaně odmítla. Primátor Hřib navíc čínského velvyslance popudil v lednu tím, že odmítl na žádost ambasadora vyloučit tchajwanského diplomata ze společného jednání. Čína posléze začala rušit domluvená vystoupení pražských hudebníků, například Pražské komorní filharmonie. Vystoupení byla zrušena i těm souborům, které město nezřizuje a Prahu mají pouze v názvu.

SLOVANSKÁ EPOPEJ NA MORAVĚ

DOČASNÝ DOMOV. Slovanská epopej se pravděpodobně nejméně na pět let vrátí zpět na zámek v Moravském Krumlově. Cyklus malíře Alfonse Muchy zde zůstane do té doby, než pro něj Praha bude mít vlastní budovu, rozhodla rada hlavního města. Moravský Krumlov, kde byl cyklus umístěn od 50. let až do roku 2011, má o umístění zájem.

Jourová čelila otázkám europoslanců

Česká kandidátka na post místopředsedkyně nové Evropské komise Věra Jourová podala při slyšení před výbory europarlamentu přesvědčivý výkon a podařilo se jí uspokojivě odpovědět na všechny otázky, soudí čeští europoslanci.

Mezi své priority zařadila Jourová v nominačním projevu zavedení nadnárodních kandidátních listin pro volby do EP. Podporuje také posílení pravomocí parlamentu. Čelila mimo jiné otázkám týkajícím se výroků premiéra Andreje Babiše, že v Česku si lze objednat trestní stíhání. Jourová to odmítla.

O tom, zda Jourová při slyšení uspěla, budou poslanci hlasovat v jednotlivých výběrech. /čtk/

SLEDUJTE E15.CZ

Stát chce navíc 50 miliard z daní

Hlavně daň z přidané hodnoty, daň z příjmů a spotřební daň mají spolu s odvody na zdravotní a sociální pojištění vynést napřesrok státu necelých 1,4 bilionu korun. Ministerstvo financí v návrhu státního rozpočtu předpokládá, že na třech základních daních vybere téměř 790 miliard a na pojistném 590 miliard. U daní je odhad o pět desítek miliard vyšší než letošní předpoklad, což kritizuje opozice i ekonomové. O takzvaném zákonu roku začne ve středu jednat rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny.

Šéfka státní pokladny Alena Schillerová (ANO) nadále počítá se schodkem ve výši 40 miliard korun, které si vláda půjčí. „V prognóze příjmů je zohledněno očekávané

Daňové příjmy a inkaso z pojištění v letošním a příštím roce* (v miliardách korun)

	2019	2020
DPH	297,9	319,7
daň z příjmů	290,0	303,0
spotřební daň	157,4	165,7
zdravotní a sociální pojištění	556,4	586,4

* Odhad ministerstva financí

Pramen: ministerstvo financí

pokladní plnění a nové příjmy, zejména sazbová novela, digitální daň nebo úprava pravidel tvorby rezerv pojištěn,“ uvedla s tím, že se také sníží provozní výdaje ministerstev a počet zaměstnanců ve veřejném sektoru.

Nejvíce peněz má přinést DPH, oproti letošku se má vybrat o téměř 22 miliard více. Úřad Schillerové tvrdí,

že růst hrubého domácího produktu zpomalí z letošních 2,4 jen na 2,2 procenta a nezaměstnanost zůstane nízká. O třináct miliard má stoupnout rovněž inkaso ze zdanění příjmů právnických a fyzických osob.

Spotřební daň má pak ve srovnání s letošním rokem vynést přes osm miliard navíc, podraží tvrdý alko-

hol či tabák. „Vláda počítá i s výnosy z daní, které ještě neschválil parlament,“ připomněl předseda poslanců TOP 09 Miroslav Kalousek s odkazem na daňový balíček nebo novou sedmiprocentní digitální daň.

Vyšší výběry mají putovat na starobní důchody, jejichž průměrná výše od ledna vzroste o dalších 900 korun. Výdaje státu se tak zvednou o 37 miliard. Další skoro devět miliard budou stát vyšší rodičovské příspěvky. Prioritou kabinetu je i přilepšení učitelům.

„Na výdajové straně rozpočtu vzniká určité manko, schodek může být až 60 miliard,“ odhadl hlavní ekonom Czech Fund Lukáš Kovanda.

Pavel OTTO

Krátce

Soud zastavil stíhání Krause v kauze MUS

Městský soud v Praze zastavil stíhání bývalého manažera Mostecké uhelné společnosti Petra Krause. Ten si již odpykává šestnáctiměsíční trest související s kauzou MUS ve švýcarském vězení.

Národní parky mají chyby v účtech

Nejvyšší kontrolní úřad zjistil dílčí nedostatky v hospodaření správ národních parků. Většinu chyb už parky odstranily. Úřad upozornil, že do budoucna se parky mohou potýkat s finančními potížemi. Tržby z prodeje dřeva, které představují velkou část jejich příjmu, totiž budou klesat. /čtk/

308128/161

INZERCE

**POSLEDNÍ
ŠANCE**
vyhrát 100 000 Kč!

Zaregistruj se zdarma na
www.iSportLiga.cz
a bojuj o Superfinále 2. 11.

Pražské obchody coworkingu WeWork jsou ohroženy

Daniel NOVÁK

Americká společnost We Company, majitel značky WeWork, se potýká s následky odložení vstupu na burzu ve Spojených státech, propadem hodnoty firmy, ztrátovým hospodařením a vynuceným odchodem kontroverzního spoluzakladatele Adama Neumanna z pozice generálního ředitele.

Stop razantnímu růstu

„Se zaměřením na strategičtější růst očekáváme, že se tempo uzavírání nových nájemních kontraktů v nadcházejících čtvrtletích zpomalí,“ citoval americký list The Wall Street Journal v minulých dnech mluvčího WeWork Jimmyho Ascioho.

Tento vývoj může významně omezit byznys společnosti v Česku, ta však na dotazy deníku E15 týkající se další expanze v Praze nereagovala.

„Je jasné, že turbulence ve společnosti WeWork zastaví její razantní růst. Dočasné vedení patrně dokončí transakce před podpisem, ale nové akvizice pozastaví. Krátkodobým cílem teď bude hlavně získání

Dočasné vedení WeWork patrně dokončí transakce před podpisem, ale nové akvizice pozastaví.

dalších zdrojů od privátních investorů a snížení nákladů,“ uvedla Radka Novak, vedoucí týmu pronájmu kancelářských prostor ve společnosti Cushman & Wakefield.

Jediným dosud oficiálně uzavřeným kontraktem společnosti WeWork v české metropoli je pronájem téměř celého nového kancelářského centra Drn na Národní třídě. Původně se první pobočka coworkingového obra měla otevřít již na jaře, nově to bude podzim.

Mezitím Američané v Praze rozjedeni řadu dalších velkých kontraktů. Usilují o pronájem v nové kancelářské budově Green Point poblíž Anděla. Developerem je prostřednictvím firmy

Hampshire Green Point majitel Karlovarských minerálních vod Alessandro Pasquale.

„S WeWork jednáme o pronájem čtyř podlaží kanceláří v Green Point o celkové ploše kolem čtyř tisíc metrů čtverečních. Jednání jsou ve finální fázi před podpisem nájemní smlouvy,“ sdělil Martin Hanzl, statutární ředitel Hampshire Green Point.

Směr Václavské náměstí

WeWork by coworkingové prostory podle informací z realitního trhu rád otevřel rovněž v budovaném centru The Flow Building na rohu Václavského náměstí a Opletalovy ulice.

„Předpokládáme, že veškeré kancelářské prostory budou pronajaty ještě před dokončením budovy. Vzhledem k obchodním vztahům v rámci procesu pronájmu ale nemůžeme mix nájemců komentovat,“ sdělil Petr Červinka, manažer pronájmů v projektu The Flow Building.

Sdílnější nebyl ani developer Crestyl. S ním WeWork jedná o pronájem rozestavěné části kancelářského souboru Dock poblíž stanice metra Palmovka.

POKLES EXPORTU

Foto: čtk

VÝVOZ OBRÁBĚCÍCH A TVÁŘECÍCH STROJŮ z Česka v prvním pololetí dosáhl 7,26 miliardy korun, meziročně klesl o dvanáct procent. Za celý loňský rok však o 18,6 procenta vzrostl. Ukazují to data Svazu strojírenské technologie. Důvodem poklesu je i to, že celá třetina vývozu strojírenské technologie míří do Německa, jehož ekonomika zpomaluje.

Kurýrní služba In Time se spojí s Uloženkou

Rozvíjet nové způsoby doručování a zkvalitňovat služby pro zákazníky. S tímto záměrem vznikne nová skupina, která propojí kurýrní firmu In Time se sítí výdejních míst Uloženka.

In Time koupili v září investoři PPF, Rockaway a podnikatel Daniel Křetínský, spolumajitel vydavatele deníku E15. Kromě Uloženky už investoři vlastní například e-shopy Mall Group. Název nové skupiny zatím nepředstavili.

In Time Spedice, která pokrývá tři procenta tuzemského trhu kurýrních

služeb, loni utržila 300 milionů korun.

Doručení přímo na adresu dává přednost zhruba šedesát procent zákazníků, kteří nakupují na internetu. „Okamžik doručení zboží je často tím momentem, kdy se zákazník rozhoduje, zda byl s nákupem na internetu spokojený,“ uvedla mluvčí Rockaway Michaela Papežová. „Nová samostatná entita, která se soustředí plně na doručování, je pro nás cesta, jak mít tento moment pod kontrolou a zaručit zákazníkovi potřebný komfort,“ dodala. /čtk/

Foto E15 Michaela Skenderová

ZATÍM DRN.

Jediným oficiálně uzavřeným kontraktem WeWork v Praze je pronájem téměř celého kancelářského centra Drn na Národní třídě.

Byznysmen s módou Mička prodává bondy za stamiliony korun

Finanční skupina C2H podnikatele Michala Mičky vyráží na lov peněz. Převážně od drobných investorů chce rodina firem orientovaná zejména na módní byznys získat až jednu miliardu korun. Mičkova skupina si hodlá pomoci několika emisí bondů vytvořit finanční zázemí pro růst portfolia oděvních značek. Nové akvizice prozatím neplánuje. Vydání dluhopisů už koncem září povolila Česká národní banka.

Testování trhů

„Prostředky chceme využít k expanzi našich značek Pietro Filipi a Kara Trutnov do zahraničí. Rozšiřovat oděvní byznys bychom chtěli v první fázi prostřednictvím e-commerce na více trzích současně a v místě, kde

budeme mít nejlepší odezvu, pak spustit maloobchodní prodej,“ říká investiční ředitel skupiny C2H Petr Podola. Skupina momentálně podle informací deníku E15 testuje několik zahraničních trhů, blíže rozhodnutí by měla být počátkem příštího roku.

1
miliardu korun
chce skupina C2H
získat od drobných
investorů.

Poptávka na dluhopisových trzích je podle ekonomů zatím solidní. „I když firmy ze skupiny raketově nerostou, C2H své závazky splácí, a zejména u drobných investorů udělají službu i jména firem z portfolia skupiny,“ říká ekonom analytické firmy Finlord Boris Tomčiak s tím, že domácí dluhopisový trh se stále vyznačuje silnou poptávkou vedenou přebytkem peněz hledajících výnos.

Široké portfolio

Byznys značek ve vlastnictví C2H zatím nedává zcela přesvědčivé výsledky. Značka Pietro Filipi loni prodávala přes deset milionů korun a Michal Mička do ní v létě nalil dalších padesát milionů korun. Tržby i zisk klesly loni také legendární kožešinové značce Kara Trutnov.

Notoricky smolný byznys

Mičkova skupina C2H koupila ve Favoritu 30procentní podíl v létě 2017. Investice sedmdesátí milionů korun ocenila firmu na více než 300 milionů. Strany však od transakce odstoupily a C2H u Favoritu vznikla pohledávka. Tu skupina na jaře za neuvedenou cenu prodala. Počátkem tohoto týdne Favorit oznámil krátce po změně většinového vlastníka třetí bankrot značky kol, jež zažila zlatou éru před rokem 1989.

Skupina na jaře přidala do svých aktivit prodej francouzské značky dámského spodního prádla Etam. Analytici oděvního byznysu zdůrazňují, že tradiční kamenné značky musejí čelit intenzivní a stále rostoucí konkurenci online prodejců. Mimo módu pak C2H šlápla vedle s investicí do podílu ve výrobci jízdních kol další legendární značky Favorit.

Velkou část akvizic financovala skupina dřívějším prodejem dluhopisů, naposledy C2H vyrazila za drobnými investory loni až pro 400 milionů korun. Skupina loni utržila přes 760 milionů korun při ztrátě osmnáct milionů korun. Letos plánuje prodat zboží za bezmála 850 milionů korun a hospodaření dovést do černých čísel.

Jaroslav BUKOVSKÝ

Průmysl i stavebnictví klesly méně, než se čekalo

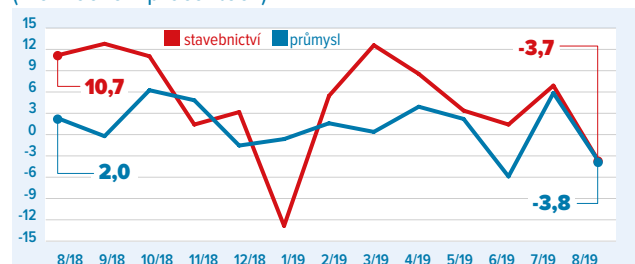
Tuzemská průmyslová výroba se v srpnu snížila o 3,8 procenta a stavebnictví pokleslo o 3,7 procenta. Uvedl to Český statistický úřad. Data předčila očekávání analytiků, trh totiž v průmyslu počítal s hlubším poklesem

a ve stavebnictví ekonomové upozornili na loňskou vysokou srovnávací základnu. Letošní srpen měl totiž o jeden pracovní den méně než loňský, po očistění tak byla průmyslová produkce meziročně nižší pouze o 1,2 procenta.

„Srpnová čísla naznačují, že recese německé ekonomiky dopadá i na část tuzemského průmyslu. Není to však nijak drtivý dopad, který by mohl českou ekonomiku zastavit, nebo dokonce nasměrovat do útlumu,“ uvedl analytik ČSOB Petr Dufek. Čísla z průmyslu podle něj stále kontrastují nejen s vývojem v Německu, ale i s dlouhodobými náladami tuzemských průmyslníků.

Stavebnictví po očistění o vliv počtu pracovních dnů kleslo v srpnu meziročně o 2,4 procenta. Na poklesu se podepsalo hlavně pozemní stavitelství, tedy výstavba bytů, kanceláří nebo výrobních a skladových hal, která klesla o 3,8 procenta. /čtk/

Vývoj průmyslové a stavební výroby (meziročně v procentech)

Pramen: ČSÚ

Krátce

V čele J&T Finance Group stanul Drahotský

Investiční společnost skupiny J&T Finance Group vede od října dlouholetý šéf finančních trhů J&T Banky Daniel Drahotský. V roli ředitele vystřídal Miloslava Zábajníka. Drahotský v minulosti šéfoval společnosti Wood&Company Funds a pokračoval jako šéf investičního poradenství pro institucionální klienty v České spořitelně.

Havlová chce mít na Hrádečku hotel

Vdova po prezidentu Václavu Havlovi Dagmar Havlová chce

nedaleko své chalupy na Hrádečku na Trutnovsku postavit hotelový apartmánový resort. Uvedl to deník MfD. Součástí projektu Hrádeček Resort má být i muzeum Václava Havla a parkoviště.

Hypotéky v září opět zlevnily

Průměrná sazba půjček na bydlení v září klesla o 0,21 procentního bodu na 2,60 procenta ročně. Od ledna, kdy sazby překonaly tři procenta, je to pokles o 0,44 procentního bodu. Ukazují to data Broker Consulting Indexu hypotečních úvěrů. Bankovní rada ČNB na zasedání 25. září úrokové sazby nezměnila. Banky se tak podle hlavního analytika Broker Consulting Martina Nováka mohou v klidu soustředit na poslední obchodní čtvrtletí roku. /čtk/

Klienti Thomase Cooka se vrátili domů

Britský úřad pro civilní letectví (CAA) včera dovedl do konce operaci Matterhorn. Za dva týdny vypravil 746 letů a zpět do Británie dopravil přes 140 tisíc klientů zkrachovalé britské cestovní kanceláře Thomas Cook, informoval úřad na svém webu. CAA také oznámil, že zákazníci zbankrotované společnosti mohou prostřednictvím internetového systému požádat o vrácení peněz.

V následujících měsících se mělo se zbankrotovanou firmou na zájezd vydat 800 tisíc lidí, napsal zpravodajský server BBC. Za refundace je, stejně jako za repatriaci, odpovědný CAA.

Na peníze má přítomný nárok přibližně 360 tisíc zákazníků. Zhruba 100 tisíc klientů, kteří služby zbankrotované cestovní kanceláři uhradili z účtu, se peněz dočká do 14. října. Čtvrtina

420
milionů liber budou britskou vládu stát refundace závazků cestovky Thomas Cook.

z těchto refundací už se zpracovává. Vyřízení zbytku žádostí se může protáhnout až na dva měsíce.

O práci po krachu přišlo devět tisíc britských zaměstnanců Thomase Cooka, kteří navíc nedostali výplatu za zář. O ušlou mzdu a odstupné musejí požádat u britského insolvenčního úřadu, který mimo jiné řídí likvidace společnosti.

Okolnosti krachu nejstarší cestovní kanceláře světa nyní vyšetřuje parlamentní výbor pro obchodní, energetickou a průmyslovou strategii. Zaměřuje se na vedení společnosti a auditory.

„Za bankrotem společnosti Thomas Cook se podle všeho skrývá příběh korporátní hamižnosti, který vzbuzuje vážné otázky ohledně toho, jak jednalo vedení Thomase Cooka a jak společnost řídilo,“ uvedla předsedkyně výboru, labouristka Rachel Reevesová.

Podle britské vlády přijde refundace zrušených rezervací na 420 milionů liber, asi 12,2 miliardy korun, desítky milionů se zaplatí hoteliérům a na zhruba 100 milionů vyjdou charterové lety, jimiž se klienti zbankrotované firmy dostali do Británie, napsal na sklonku zářijového listu Financial Times. /čtk/

Foto: Vertical Entertainment

BLÁZEN. Filmový Joker alias Arthur Fleck je psychický chorý klaun, kterého okolnosti dohnaly k násilí.

Z Jokera se stal kasovní trháč

Premiéra jednoho z nejočekávanějších filmů roku 2019 předčila očekávání. Snímek o oblíbeném padouchovi z DC Comics Joker s Joaquinem Phoenixem v hlavní roli od premiérového večera utržil v amerických kinech 39,7 milionů dolarů. Raketový start podle filmového magazínu Deadline naznačuje, že filmovému studiu Warner Bros může celkově nakonec přinést až 265 milionů dolarů.

Snímek natočený s rozpočtem 55 milionů dolarů překonal i rekord komiksového Venoma z loňského října, který se přes počáteční negativní recenze stal nečekaným diváckým hitem. S rozpočtem 110 milionů dolarů byl pátým nejvýdělečnějším filmem roku 2018. Filmovým společenstvem Columbia Pictures a Marvel Entertainment vynesl kolem 855 milionů dolarů.

Uvedení Jokera do kin vyvolalo celospolečenskou diskuzi kvůli explicitně znázorněnému násilí. Vedení společnosti Warner Bros na kritiku reagovalo oficiálním prohlášením s tím, že cílem snímku je otevřít celospolečenskou diskuzi o kontroverzních tématech. Hlavní analytik společnosti zabývající se mediálním trhem Jeff Bock ale uvedl pro server CNN, že právě diskuzi fanoušků a kritiků je jedním z momentů, které mohou zvýšit konečné zisky.

Uvedení Jokera do kin vyvolalo celospolečenskou diskuzi kvůli explicitně znázorněnému násilí.

Snímek zaznamenal pozitivní divácký ohlas na serveru Rotten Tomatoes, kde získal 69procentní skóre. Jeho kvality ocenila i porota filmového festivalu v Benátkách Zlatým lvem.

Joker zřejmě nebude jediným kasovním trháčem letošního roku. Velké tržby se očekávají i v případě snímku Star Wars: Vzestup Skywalkera, animovaného Ledového království 2 nebo akčního Jumanji: Další level.

Původně měla letos v listopadu do kin zamířit i pětadvacátá bondovka s názvem Není čas na umírání. Premiéru však tvůrci odsunuli na duben příštího roku poté, co odstoupil původně zamýšlený režisér Danny Boyle. Filmová série existující již 57 let patří k nejlukrativnějším filmovým značkám světa. Poslední snímek Spectre z roku 2015 celosvětově utržil 880 milionů dolarů, předešlé Skyfall z roku 2012 dokonce přes miliardu dolarů.

VÍCE E15.CZ

Petra JANSOVÁ

Kurzovní lístek ČNB Platnost od 7. 10. 2019

	Země	Množství	Kurz
	Austrálie	1	15,803
	Čína	1	3,281
	Dánsko	1	3,452
	EMU	1	25,780
	Chorvatsko	1	3,473
	Japonsko	100	21,951
	Kanada	1	17,618
	Maďarsko	100	7,726
	Norsko	1	2,569
	Polsko	1	5,951
	Rusko	100	36,147
	Švédsko	1	2,367
	Švýcarsko	1	23,601
	Turecko	1	4,086
	USA	1	23,451
	Velká Británie	1	28,919

Akcie na pražské burze 7. 10. 2019

	Název	Kurz [Kč]	Změna
	AVAST	109,00	0,00 %
	CETV	106,60	1,52 %
	ČEZ	516,00	0,10 %
	Erste Bank	733,00	-0,95 %
	Kofola	290,00	0,00 %
	KB	753,00	-1,63 %
	Moneta	70,20	-1,13 %
	O2 CR	212,50	-0,70 %
	Pegas	676,00	0,00 %
	Philip Mor. ČR	13 520,00	-0,29 %
	TMR	985,00	1,55 %
	VIG	597,00	1,19 %
Celkový objem (v tisících korun)		385 390	

Akcie, měny & názory

Kolik je nákupů bydlení na úvěr

Mezi méně probádané aspekty realitního trhu patří otázka, do jaké míry financují české domácnosti své nákupy bytů a domů na úvěr - tedy jaký je podíl „Ú/N“ mezi hodnotou úvěrů a hodnotou nákupů.

Developeři výši podílu Ú/N u svých klientů často aspoň zhruba znají. Podíl za celý trh jim tak může dát zajímavé srovnání. Bankéře může podíl Ú/N zajímat jako indikace, jaký je ještě prostor pro růst hypoték a dalších úvěrů na bydlení. Bez zajímavosti není podíl Ú/N ani pro centrální banku v její roli pečovatelky o finanční stabilitu: rostoucí hodnota podílu může znamenat například růst rizika realitní bubliny.

Zkusme tedy provést aspoň velmi hrubý odhad. Získat hodnotu čitatele Ú je triviální: Česká národní banka nabízí data ohledně nových úvěrů na bydlení pokrývající období od roku 2014. Je ovšem třeba se zaměřit pouze na takzvané čisté nové úvěry, protože refinancování nás nezajímá.

Odhad hodnoty jmenovatele N je výrazně složitější (zde bych rád poděkoval

za velmi vstřícnou konzultaci příslušným pracovníkům ČSÚ). V zásadě je třeba z hlubin soustavy národních účtů vykutat a sečíst údaje o nákupech nových a použitých fixních aktiv a půdy; pozor, nákupem nového aktiva se rozumí také modernizace už existujícího obydlí. Tyto údaje jsou v současnosti k dispozici do roku 2016, největší vývoj je třeba odhadovat z celkového objemu investic domácností do obydlí. Údaje je také dobré očistit o jejich velmi silnou sezonnost.

Jaký je základní výsledek? V posledních zhruba pěti letech financovaly české domácnosti úvěrem v průměru asi 40 procent svých nákupů bydlení (ať už existujícího nebo zbrusu nového včetně modernizací). Podíl nejprve poměrně rychle rostl z necelých 30 procent na počátku roku 2014 na maximum 45 procent na konci let 2016 a znovu 2018. Pod 30 procent se skokově vrátil na počátku letoška, ale ve druhém letošním čtvrtletí už zase povyskočil k 35 procentům.

Michal SKOŘEPA
ekonom
České
spořitelny

DOPITO

Foto: čtk

LETOŠNÍ OKTOBERFEST navštívilo v Mnichově 6,3 milionu lidí, kteří vypili 7,3 milionu litrů piva. Spořádali také statisíce kuřat, 124 volů a 29 telat. Uvedli to pořadatelé tradičního pivního megafestivalu, který skončil v neděli. Počet návštěvníků Oktoberfestu byl prakticky stejný jako loni. Ti zahraniční nejčastěji pocházeli ze Spojených států, Británie, Francie, Rakouska, Nizozemska, Švýcarska a Itálie. Celkem 186. ročník pivního svátku přilákal návštěvníky z 55 zemí. Spotřeba piva oproti loňskému roku klesla o přibližně 200 tisíc litrových mázů.

Krátce

Siemens vsadil na chytrou motorku

Závodní motorku osazenou čidly, která snímají údaje z jízdy, jež lze okamžitě vyhodnocovat on-line a předávat závodníkovi, představila na brněnském Mezinárodním strojírenském veletrhu firma Siemens. Čidla a řídicí

jednotka jsou propojené s cloudovou platformou pro internet věcí MindSphere. Pomáhají zlepšit jízdu a dokážou také předcházet rizikovým situacím.

HSBC bude masově propouštět

Britská banka HSBC Holdings se chystá ve snaze

snížit náklady propustit až 10 tisíc zaměstnanců, zejména těch vysoce placených. Informoval o tom list Financial Times. Agentura Bloomberg dnes plánuje prozatímního generálního ředitele Noela Quinna označila za výrazné snížení pracovní síly, má jít o čtyři procenta z bezmála 238 tisíc zaměstnanců. /čtk/

THE FUTURE IN 4D

13.-14.11.2019 BRNO

#disruptive #digital #diverse #developing

Inovujte, inspirujte se a připravte se na digitální revoluci
Konferenci roku o budoucnosti práce a světového byznysu

Turecko chystá útok na Sýrii

Na severu Sýrie brzy vypukne nová vojenská operace a povede ji Turecko. Po telefonickém rozhovoru prezidenta USA Donalda Trumpa s jeho tureckým protějškem Recepem Tayyipem Erdoganem to potvrdila tisková mluvčí Bílého domu Stephanie Grishamová s tím, že americké jednotky ofenzivu nepodpoří a ani se jí nezúčastní a nebudou se již vyskytovat v bezprostřední blízkosti oblastí. Krátce po tomto oznámení se začaly americké jednotky ze severu Sýrie stahovat.

Podle kurdské agentury ANHA a exilové Syrské organizace pro lidská práva (SOHR) američtí vojáci vyklízejí pozice poblíž měst Rás al-Ajn a Tall Abjad, která leží u turecké hranice. USA mají v Sýrii asi tisíc vojáků.

Arabsko-kurdská koalice Syrské demokratické síly (SDF), která se s pomocí USA podílela na porážce teroristického Islámského státu (IS) v Sýrii, počínání USA hodnotí jako nesplnění závazků vůči spojencům. Podle ní bude

Foto Reuters

ZACÍLENO. Turecké kusy samohybné artilerie jsou zakopány podél hranice se Sýrií a čekají na povel k útoku.

mít toto rozhodnutí značně negativní dopad na boj proti IS. V severní Sýrii buňky této organizace stále jsou, a navíc tam Kurdové střeží tisíce za-

jatců zadržovaných v boji proti radikálům.

Operace, kterou Ankara ohlásila v sobotu, podle agentury AP vzbuzuje obavy

o osud syrských Kurdů. Turecko je ale radí k teroristům a ke spojencům zakázané Strany kurdských pracujících (PKK). Opoziční demokraté

v USA, ale také vládní republikáni varovali, že dovolit Turecku invazi do severní Sýrie bude negativním signálem pro americké spojení ve světě.

Turecký prezident Erdogan ale opakuje, že zóna u turecké hranice by měla být zbavena hrozeb ze strany ozbrojených milicí syrských Kurdů (YPG). Mají tak být vytvořeny podmínky nutné pro návrat syrských uprchlíků. Turecký ministr zahraničí Mevlüt Çavuşoğlu včera zopakoval, že je Ankara odhodlána „vyčistit syrské pohraničí od teroristů a zajistit bezpečnost Turecka“.

Prohlášení Bílého domu, nezvykle zveřejněné v neděli pozdě večer, se o Kurdech nezmiňuje. Podle Bílého domu bylo vydáno po telefonátu mezi americkým prezidentem Donaldem Trumpem a Erdoganem.

Turecko podle nedělního prohlášení Bílého domu rovněž převezme odpovědnost za zahraniční bojovníky IS, které zadržely kurdské jednotky. /čtk/

Nobelovu cenu získal výzkum okysličením

Jeden z nejdůležitějších adaptivních procesů živých organismů na Zemi – buněčnou reakci na různé úrovně kyslíku – popsali vědci William G. Kaelin Jr., sir Peter J. Ratcliffe a Gregg L. Semenza. Za svou práci včera obdrželi sdílenou Nobelovu cenu v lékařství.

Trojice popsala molekulární mechanismus, který reguluje aktivitu vybraných genů v buňce a který ovlivňuje míra přítomného kyslíku. Tím dochází k adaptaci celého organismu na prostředí, ve kterém se nachází, případně na chorobu, jíž trpí.

Podle členů Nobelovy komise je pochopení mechanismu reakce na míru okysličením významné pro vypracování nových strategií pro léčbu řady chorob, ať už anémie, hypoxie, rakoviny či mnoha dalších.

Gregg Semenza a Peter Ratcliffe popsali, jak hormon erythropoetin (EPO) ovlivňuje produkci červených krvinek, respektive jak je v buněčné DNA aktivována jeho produkce při nedostatku kyslíku. Kaelinův výzkum mimo jiné ukázal, jak absence genu způsobujícího syndrom von Hippel-Lindau (VHL) v rakovinách způsobuje produkci vysokého množství genů souvisejících s hypoxií. Semenza a Ratcliffe poté demonstrovali, jak VHL přímo reaguje s jimi objeveným proteinem HIF-1a.

VÍCE E15.CZ

Marek SCHWARZMANN

POVĚŘEN

Foto čtk

RAKOUSKÝ PREZIDENT Alexander Van der Bellen (vpravo) pověřil předsedu Rakouské lidové strany (ÖVP) Sebastiana Kurze sestavením vlády. Kurzovi lidovci zvítězili v předčasných volbách 29. září. Kurz má nakročeno k tomu, aby se ve svých 33 letech stal už podruhé kancléřem. Van der Bellen konstatoval, že při rozhovorech se šéfy stran v posledních dnech nabyl dojmu, že lidová strana bude schopna vládu vytvořit.

CHCETE SE VYZNAT V DESIGNU? PORADÍME VÁM CO SI KOUPIIT, KDE A ZA KOLIK.

**Právě
v prodeji**
Koupíte ve
všech prodejnách
Geco a Relay

**Objednávejte na
www.ikiosek.cz/e15premium**

Vše o

DESIGNU

na E15.cz

Francouzská hra na kočku a myš

Foto: E15, Michal Tomeš 4x

Fotografie migrantů snažících se ve francouzském **Calais** dostat na návěsy kamionů před třemi lety plnily světová média. Staly se symbolem uprchlické krize, která nyní jako by utichla. Na pobřeží Lamanšského průlivu nicméně stále **čekají stovky lidí doufajících v lepší budoucnost**. Jejich situace je přitom nejkomplikovanější za poslední dekady.

Michal TOMEŠ

Stromy se ohýbají pod náporem větru, každých patnáct minut dálnici zkropí další příval deště padající z ocelově šedivých mraků. Pro podzimní dny na severu Francie se jedná o typickou scénu. Zatímco nad přístavním městem Calais řadí bouřka, doverské útesy matně viditelné na druhém břehu Lamanšského průlivu zalévá sluneční svit.

Příroda jako by připravila metaforu pro situaci, která se v pětasedmdesátitisícovém městě odehrává již tři roky. Právě v říjnu 2016 totiž francouzské úřady rozhodly o uzavření tábora Džungle, který v blízkosti námořního

terminálu vznikl na konci minulého století. Stanové město bylo domovem až pro deset tisíc lidí, kteří museli během několika dní východní předměstí Calais opustit. Uprchlíků sice ubylo, jejich situace se však nezlepšila, spíše naopak, shodují se lidé z Calais.

Sisyfovská práce

Sangatte, předměstí Calais, se vyznačuje klidným způsobem života a novými domy s perfektně upravenými zahradami. Za tamním fotbalovým hřištěm se schovává modrý sklad, kde od pondělí do neděle probíhá čilý ruch.

Své logistické centrum zde má britská charitativní organizace Care4Calais, která vznikla v reakci na uprchlickou krizi v roce 2015. Ačkoliv o rok později došlo k uzavření Džungle, organizace region rozhodně opouštět nehodlá. Problémy uprchlíků totiž nezmizely, jen jsou méně vidět.

„Počet uprchlíků ve městě se těžko odhaduje, pravděpodobně jich je sedm stovek,“ říká jedna z manažerek skladu Sarah Berryová. Zatímco v minulosti se většina uprchlíků nacházela v blízkosti přivaděče k přístavu, nyní pobývají v lesích za městem či v blízkosti opuštěných budov.

Míst, kde migranti bydlí, je v okolí města hned několik, pravidelně jsou přítom nuceni se stěhovat.

Od zavření Džungle uprchlíci z Calais intenzivně bojují s policií a četnictvem. To chce zabránit vytvoření dalšího velkého tábora a snaží se tak přistěhovalce vypuzovat. Ozbrojené složky pravidelně likvidují malá tábořiště společně se stany, plachtami, ohništi a osobními věcmi, které uprchlíci musejí nechat na místě. Jsou proto nuceni neustále se stěhovat, přičemž jim chybí jakékoliv zázemí. To

je podle Berryové problematické. „S přicházející zimou jsou jejich podmínky skutečně neadekvátní nejen s ohledem na jejich fyzické, ale i psychické zdraví,“ vysvětluje. Migrantům sice pomáhají neziskové organizace, dodávat uprchlíkům stále nové stany či plachty každý týden ale není v jejich silách.

V hlavní roli ego

Klíčovou postavou příběhu je republikánská politička Natacha Bouchartová, starostka Calais a viceprezidentka regionu Hauts-de-France. Ta se dlouhodobě vymezuje vůči pobytu migrantů na území aglomerace, například v roce 2014 nechala demonstrativně a protizákonně zavřít námořní přístav. O tři roky později zakázala distribuci jídla migrantům, kteří mají v úmyslu pokračovat v cestě do Velké Británie.

Samotné Spojené království přitom hraje s Francií o imigranty komplikovanou partii. Angličané v posledních měsících spustili

„
Jen za letošní rok do Velké Británie z pobřežních měst Francie uteklo přes tisíc lidí.“

informační kampaň, v jejímž rámci uprchlíky varují před přehnanými ideály, které o království mají. Britská rozhlasová stanice LBC naopak v září odhalila, že francouzští policisté a úřady uprchlíkům v cestě přes průliv pomáhají, například omezením hlídek pohybujících se v Calais.

Tyto události v kombinaci s obavou z brexitu proto ženou uprchlíky přes Lamanšský průliv rekordním tempem. Jen za letošní rok jich do Velké Británie z pobřežních měst Francie uteklo přes tisíc. Zatímco v Calais se jedná převážně o muže, již se snaží ukrýt v návěsech kamionů, z nedalekého tábora u Dunkirku prchají celé rodiny, které za nelegální přepravu po moři platí tisíce liber.

Pomoc z Británie

Zatímco někteří migranti jsou na severu Francie teprve několik dní či týdnů, mnozí pamatují již uzavření Džungle před třemi lety. Narazit přitom ve městě na běžence není nijak neobvyklé. Místní obyvatelé si na jejich přítomnost za téměř dvě dekády částečně zvykli. Během špatného počasí někteří otevírají své garáže, kam migrantům dávají jídlo nebo deky.

Několikrát týdně se pak uprchlíci scházejí na předem domluvených místech na kraji města, kde neziskové organizace distribuují materiální pomoc. Tu Care4Calais získává ze všech koutů Velké Británie, ve skladu pak rozhoduje, kam konkrétní materiál poputuje. Kromě Calais a Dunkirku vozí oblečení i uprchlíkům v Bruselu.

„Distribuce obuvi je obzvláště obtížná, jedná se o žádané zboží, které ale musejí uprchlíci získat ve správných velikostech,“ říká po naložení obstarožní dodávky čerstvá absolventka vysoké školy Becky Kerrová. Pro humanitární organizaci bude pracovat následující rok, jejím úkolem je organizovat práci ve skladu i v terénu. Tam bude dnes asi patnáct dobrovolníků rozdávát 180 párů nových a očíslovaných bot a stovku nepromokavých plachet.

Ještě před zastavením na distribučním místě nachá-

ZÁKLADNA. V Sangatte na předměstí Calais má logistické centrum britská charitativní organizace Care4Calais.

zejícím se na dohled od bývalé Džungle již na dobrovolníky čeká asi stovka běženců, další při zhlédnutí vozů ihned zrychlí krok. Za zadními dveřmi dodávky ihned začnou tvořit frontu.

Nekonečná frustrace

Úkolem dobrovolníků je nejen boty rozdávát, ale také udržet situaci pod kontrolou. Uprchlíci stojí v úzké řadě, k dodávce přistupují po jednom, zároveň nesmějí koukat přes pult, aby celý proces nezdržovali - na výběr dostanou jen ze dvou párů obuvi. Jak je rychlost důležitá, je jasné po půlhodině distribuce, kdy řada ještě narostla. Migrantí začínají být netrpěliví, stejně jako vždy, když mají možnost získat zboží, které jim zpříjemní život. Protože je většina z nich kvůli policejním zásahům bez jakéhokoliv majetku, oblečení jim slouží třeba jako plaidlo.

„Při kontaktu s uprchlíky musíme být velmi obezřetní a opatrní, není se ale čemu divit, nacházejí se téměř na konci cesty a jsou velmi frustrovaní,“ vysvětluje Kerrová v průběhu distribuce. Někteří migranti se u dobrovolníků snaží získat lepší boty či více párů, ti však musejí být neoblovní. „Po měsících cest jsme první lidé, kteří se s nimi baví jako s rovnými, přirozeně se tak někteří snaží debatovat a situaci co nejvíce využít,“ dodává.

Na distribuci zboží nakonec dorazily přes tři stovky migrantů, takže je zřejmé, že

TROCHU CIVILIZACE. Na distribučním místě na dohled od bývalé Džungle mají uprchlíci možnost si z elektrocentrály nabít své mobilní telefony či se nechat ostříhat v provizorním kadeřnictví.

NA ZAHŘÁTÍ. Po ukončení distribuce bot a plachet se situace uklidňuje také proto, že se začíná podávat horký čaj. Ten je při asi 13stupňových teplotách a neustálých přehánkách vítaným občerstvením.

se na všechny s humanitární pomocí nedostalo. Pouze prázdná dodávka zbyla asi na tři desítky uprchlíků, které uklidňují cizojazyční dobrovolníci. Čtveřice mužů ve vestách s logem neziskové organizace pochází z Persie a z Afriky a značně usnadňují mnohdy složitou komunikaci. Přibližně dvoumetrový Yusuf jde směrem ke vztekající se dvojici uprchlíků a radí jim, aby příště dorazili na distribuci dříve. Dobrovolníci přiznávají, že to byla jedna z nejsložitějších akcí za poslední měsíce. Nezisková organizace má i nouzové plány, jak se zachovat v případě nepokojů při distribuci, k jejímu ukončení a opuštění místa

nicméně nemusela od zavření Džungle přistoupit.

Slabá náplast

Po ukončení distribuce bot a plachet se situace uklidňuje také proto, že se začíná podávat horký čaj. Ten je při asi třináctistupňových teplotách a neustálých přehánkách vítaným občerstvením. Po následující dvě hodiny si budou moci uprchlíci z elektrocentrály nabít své mobilní telefony, zahrát fotbal či se nechat ostříhat v provizorním kadeřnictví. Celá akce probíhá mimo pohledy místních obyvatel nebo policie, po klidné silnici jezdí jen minimum aut.

Jedno z útočistů nacházejí přitom migranti také v komunitním centru katolické charity, kde mohou trávit odpoledne. V místnosti s rozlohou asi sto metrů čtverečních je téměř ticho, přestože v ní sedí asi padesátka uprchlíků a pětice francouzských penzistů, kteří jim poskytují čaj a vodu, ne však jídlo.

Do areálu si migranti chodí nejen nabít telefony a surfovat na internetu, ale také hrát společenské hry. Z jejich výrazu je nicméně zřetelná apatie a únava, což potvrzuje asi padesátiletý Farhad z Íránu. „Jsem tu dva měsíce a vidím, že tu jen ztrácím čas,“ říká muž, který z rodné země uprchl z politických důvodů. Do Anglie chce předejším kvůli jazykové bariéře a vidině snadnějšího získání azylu. Stejně jako drtivá většina mužů v místnosti, kteří pocházejí nejen z různých koutů Afriky a Asie, ale také z Evropy. Asi pětadvacetiletý Albánc Guzim již v Londýně žil a pracoval, nyní se chce do země nelegální cestou za prací vrátit.

Po páté hodině odpolední musejí všichni areál opustit. Další den chtějí přijít znovu, zda se ale vrátí třeba za týden, netuší. Možná budou tou dobou v Anglii nebo v jiném francouzském městě. Vzdát cestu těsně před cílem však rozhodně nechtějí, přestože začínají tušit, že vysněné království nejspíš nebude úplně pohádkou. Cílová páska těsně před nosem je ale donutí zkusit udělat alespoň poslední krok.

Tvář dne

Foto Reuters

Zajistíme bezpečnost a přežití Turecka tím, že vyčistíme region od teroristů. Přineseme do Sýrie bezpečí, mír a stabilitu, řekl turecký ministr zahraničí Mevlüt Çavuşoğlu.

STR. 8

Komentář

Stát podle Zemana

Prezident Miloš Zeman opět zatroubil do útoku. Jeho chuť měnit ústavní systém neochabuje a teď cítí příležitost. Příští rok se opět promění třetina Senátu a horní komora parlamentu možná přestane být brzdou jeho kreativity. V dolní komoře má příznivců dostatek, a tak by cesta ke změnám ústavy ve prospěch hlavy státu mohla být otevřená. Zvlášť pokud si silně partaje uvědomí, že s koncem Zemanova mandátu bude ring volný, protože nynější „těžká váha“ už do něj nebude moci vstoupit.

Pro svého nástupce by Zeman rád vybojoval zákonodárnou moc. K tomu by přihodil ztížení podmínek pro přehlasování prezidentského veta. Zatímco nyní stačí 101 poslanců, napříště by podle Zemanovy představy byla nutná třípětinová většina, tedy 120 hlasů. Takové paragrafy by v podstatě znamenaly totální změnu politického systému. Zeman ví, na jakou strunu hraje. O šanci mít na Hradě „svého“ člověka nadaného pravomocí navrhopvat a měnit zákony by se nejspíš

strhla pěkná rvačka, a to nejen mezi partajemi. Bohatí umějí počítat.

Prezident zároveň vyhlásil otevřený boj šéfovi Ústavního soudu Pavlu Rychetskému. I když o Zemanově libovůli při výkladu ústavních pravidel mluví i jiní právníci, vyjádření Rychetského mají přece jenom větší váhu. Snaha otrást jeho autoritou

O šanci mít na Hradě „svého“ člověka nadaného pravomocí navrhopvat zákony by se strhla rvačka nejen mezi partajemi.

promluvou, že se zabývá víc politikou než vlastní prací, má logiku. Podprahové argumenty na lidi zabírají. Kdo ví, co ten Rychetský sleduje.

Miloš Zeman si po tristi parlamentní debatě o ústavní žalobě vyhodnotil, že zformování silného politického odporu opravdu nehrozí. Vládní garnitura k tomu, že prezident překračuje své pravomoci, v podstatě mlčí. Opoziční strany jsou příliš

slabé a také jim došly nápady. Snad kromě ODS, která vede diskuze o návratu nepřímé prezidentské volby. Což je ovšem momentálně neprosaditelná změna; modří také zatím žádný návrh na stůl nedali. Ano, o jistých změnách prezidentských pravomocí jsou politici ochotni debatovat, a to dokonce i někteří čelní anoisté, třeba šéf sněmovny. Piráti mluví o dosud nespécifikovaných „lepších variantách prezidentské volby tak, aby zvítězil konsenzuálnější kandidát“. To jsou ale - mírně řečeno - hodně mlhavé představy.

Přímou volbu prezidenta prosadily v roce 2012 partaje středopravicové Nečasovy vlády s podporou ČSSD. Celý legislativní proces přitom byl hodně zpolitizovaný. Právní argumenty kritiků, například senátora Petra Pitharta nebo bývalé ústavní soudkyně Elišky Wagnerové, většina zastánců přímé volby bagatelizovala. Takže se změnami ústavy opatrně. Mohlo by být ještě hůř.

Jana HAVLIGEROVÁ
komentátorka deníku E15

Kresba Břetislav Konečný
INZERCE

BLESK

Vánoční jarmark

Přijďte ukázat, co umíte!

*Vytváříte originální věci a rádi byste je prodávali?
Iste začínající firma, maminka na mateřské?*

ZAREGISTRUJTE SE
na **jarmark.blesk.cz**

- MOŽNOST PRONÁJMU NA 2 DNY, VÍKEND NEBO PO CELOU DOBU JARMARKU
- K DISPOZICI PRODEJNÍ PULT ZA VÝJIMEČNOU CENU V CENTRU PRAHY
- DOPROVODNÝ PROGRAM VÁNOČNÍ VESNÍČKY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

29. 11. – 22. 12. 2019, DENNĚ 9–20 HOD
OBCHODNÍ DŮM KOTVA, 3. PATRO, PRAHA 1

Bonus
pro nejlepší
prodejce

PREZENTACE
V DENÍKU BLESK!

Rok přísnějších hypoték

Kamila ONDRÁČKOVÁ

Někteří žadatelé již na hypoteční úvěr nedosáhnou, z čehož vyplývá zvýšený zájem o nájmy, častější případy, kdy je nutné, aby více osob žádalo společně, propad zájmu o hypotéku přibližně o dvacet procent a také přetahovaná o klienty. To jsou některé trendy posledních měsíců, na jejichž začátku stály regulace hypoték ze strany ČNB.

Loňský říjen byl pro banky i klienty z hlediska hypoték přelomovým měsícem. Banky začaly po požadavku na vlastní zdroje na popud ČNB přísněji pohlížet i na poměr celkového zadlužení proti ročnímu čistému příjmu či poměr celkových měsíčních splátek k čistému měsíčnímu příjmu. Jak se za uplynulých 12 měsíců změnil trh, setkala se realita s očekáváním?

Systém spoluzadatele

„V souvislosti s aktualizovaným doporučením ČNB - a zejména ve spojení s ukazateli DTI/DSTI - se chování klientů změnilo v tom, že častěji žádá o hypotéku společně více osob, neboť samostatně by se jim nepodařilo podmínky banky splnit,“ uvádí například Michal Teubner, tiskový mluvčí Komerční banky.

Změny vnímají i v Hypoteční bance. „Vidíme to zejména u těch, kteří jsou na hraně plnění požadovaných ukazatelů. Některí klienti slevují ze svých představ a pořizují si menší a levnější nemovitost a vezmou si menší hypotéku,“ říká generální ředitel Hypoteční banky Jiří Feix s tím, že jiným pomůže

- DTI je poměr celkového zadlužení proti celkovému ročnímu čistému příjmu.
- DSTI vyjadřuje poměr mezi měsíční splátkou veškerých úvěrů včetně aktuálně žádaného úvěru proti celkovému čistému měsíčnímu příjmu. Parametr by neměl přesáhnout hranici 45 procent.

Foto: profimedia.cz

s dalšími finančními zdroji například někdo z rodiny nebo přistoupí k hypotéce jako další žadatel, a tím si zvýší příjmy pro poskytnutí hypotéky. Často klienti také přistupují ke zrušení kontokorentů a kreditních karet, případně splatí menší půjčky s vysokými splátkami. To vše může výrazně pomoci ke zlepšení ukazatele poměru výše splátek dluhu na měsíčním příjmu (tedy DSTI).

„Žadatelé také nyní často čerpají z rodinných rezerv, aby tak dofinancovali své bydlení,“ říká Štěpán Dlouhý, tiskový mluvčí mBank. Tyto rezervy si přitom vytvořili na pokrytí výdajů v době výpadku příjmu či na nepředvídané situace.

Svůj vliv má nadále samozřejmě i požadavek na vlastní zdroje, tedy LTV do 80 procent. „Při dnešních cenách nemovitostí to především v Praze může znamenat i třeba milion korun, které klient musí mít z vlastních prostředků. Setkáváme se proto ve větší míře s tím, že klienti, aby kritériu LTV vyhověli, dávají do zástavy

další (druhou) nemovitost, často nemovitost svých rodičů,“ komentuje Veronika Benešová z Air Bank.

Méně dostupné hypotéky pak v kombinaci se setrvalým růstem cen nemovitostí vedou dle Jakuba Heřmánka z Fio banky k tomu, že jsou byty dostupné menšímu počtu zájemců. „Ruku v ruce s tím se zhoršila i dostupnost bydlení pro mladé lidi,“ říká za UniCredit Bank Petr Plocek.

Nárůst nájmu

Snahou regulace bylo sjednocení posuzování rizikosti, ochrana spotřebitele před přemírou úvěrů, motivace k vytvoření finanční rezervy a ochrana bankovního sektoru, potažmo nemovitostního trhu jako celku. Některé kroky jako například omezení LTV však dle analytika Broker Consulting Martina Nováka mohly přijít výrazně dříve a měly být zaváděny citlivěji.

„Další doporučení jednoznačně směřovala na zkrocení

rostoucího trhu s hypotečními úvěry, kdy se do loňského roku stále pokořovaly rekordy ve sjednaném objemu hypotečních úvěrů,“ míní Novák a dodává, že dopad je sice takový, že došlo k meziročnímu ochlazení zájmu, ale obyvatelé s nižšími nebo hraničními příjmy mají přístup k vlastnímu bydlení ještě více zkomplikovaný a musejí zůstat v nájemním bydlení. Nájmy v posledních letech také značně rostou a takový zájemce je podle Němce vlastně v pasti, ze které vede poměrně náročná cesta k vytvoření finanční rezervy.

I banky hledají cesty

I když již před regulací pracovaly banky s vlastními rizikovými moduly, novými podmínkám se také musejí přizpůsobit, zvláště kvůli očekávanému ochlazení trhu. Nově poskytnutých hypoték je na trhu méně. „Očekával se přibližně dvacetiprocentní pokles zájmu o hypotéky a to se zhruba naplňuje,“ komentuje

Dopady regulací v kostce

Pozitivní

- Klient si snadno vypočítá, zda na hypotéku dosáhne
- Zpomalení výrazného růstu cen nemovitostí k bydlení v Praze a vybraných velkých městech

Negativní

- Posílení pozice investorů s hotevostí do rezidenčních nemovitostí na úkor „běžných zájemců“ s hypotékou; běžní žadatelé jsou tak z trhu vytlačováni, a to z velkých měst do levnějších lokalit
- Růst nájmu
- Horší dostupnost vlastního bydlení pro mladé
- Vyšší motivace k úvěrovému podvodu, což nutí banky k ještě větší obezřetnosti
- „Centrální řízení“ úvěruschopnosti ze strany ČNB pomocí tří parametrů (LTV, DSTI, DTI), není to zcela běžná praxe v Evropě (v některých zemích používají třeba jenom dva ukazatele)

Pramen: banky a finexpert.cz

Petra Kopecká, tisková mluvčí Raiffeisenbank.

Všichni se tak více snaží - brokeri, zprostředkovatelé, banky. Hledají cestu, jak si klienta získat. Banky například v poslední době houfně snižují úroky hypoték. Jejich manipulační prostor se totiž kvůli shodným požadavkům na příjmy klientů značně zúžil. „Všechny banky mají prakticky stejné podmínky bonity, potírá se tak částečně konkurenční boj,“ doplňuje Kopecká.

Marian Holub, produktový manažer Wüstenrot hypoteční banky, pak přidává ještě jeden postřeh. „Z dlouhodobého hlediska pak regulace ČNB úvěrovými ukazateli výrazně ovlivní celý hypoteční trh. Ale nejsou to jen úvěrové ukazatele. Neméně významný dopad bude mít také přístup ČNB k předčasnému splacení hypoték. Je možné, že některé současné hypoteční banky výrazně utlumí své zaměření na soukromé hypotéky nebo je přestanou prodávat úplně,“ uzavírá.

Příklad hypotéky

Na koupi bytu za 3,5 milionu korun je potřeba mít alespoň 700 tisíc korun (jinak je LTV vyšší než 80 procent a hrozí přinejlepším vyšší sazba, tedy vyšší splátka). Pro splnění dalších povinností musí být čistý měsíční příjem alespoň 30 tisíc korun za podmínky, že žadatel nemá žádné jiné závazky.

DOČASNĚ. Solidární daň zavedla v roce 2013 vláda Petra Nečase jako dočasný zdroj prostředků na boj proti následkům finanční krize. Zrušena dodnes nebyla.

Solidární daň v příkladech

Limit pro platbu solidární daně se pro rok 2020 opět zvyšuje, občané s nadstandardními příjmy tedy zaplatí na solidární dani při stejné vysokém příjmu v letech 2019 a 2020 příští rok méně na dani z příjmu fyzických osob.

Solidární zvýšení daně je sedm procent z kladného rozdílu mezi: a) Součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle paragrafu 6 a dílčího základu daně podle paragrafu 7 v příslušném zdaňovacím období a b) 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.

Solidární dani tedy podléhají pouze rozhodné příjmy ze zaměstnání a samostatné výdělečné činnosti nad limit. Příjmy z pronájmu, kapitálo-

vé příjmy či ostatní daňové příjmy nemají na platbu solidární daně vliv. Občané mající pouze nadstandardní pasivní zdanitelné příjmy tedy solidární daň neplatí.

Rok 2019 versus rok 2020

Pro celý kalendářní rok 2019 je limitem pro platbu solidární daně částka 1 569 552 korun, neboť průměrná měsíční mzda činila 32 699 korun. Pro celý kalendářní rok 2020 bude limitem částka 1 672 080 korun, neboť průměrná měsíční mzda pro sociální účely činí 34 835 korun.

Měsíční solidární daň

Při odvodu měsíční zálohové daně z příjmu se odvádí

sedmiprocentní solidární daň, pokud hrubá mzda v daném měsíci překročí dvanáctinu limitu pro platbu solidární daně.

V roce 2019 tedy částku 130 796 korun, v roce 2020 to bude částka 139 340 korun. Někteří zaměstnanci však mají v některém měsíci výjimečně vysokou hrubou mzdu a odvedenou solidární daň, přičemž roční povinnost platby solidární daně jim nevzniká. V takovém případě obdrží odvedenou solidární daň během roku po provedeném ročním zúčtování daně nebo podaném daňovém přiznání zpět.

Jestliže však zaměstnanci vzniká povinnost platit roční solidární daň, tedy roční hrubá mzda je nad limit, potom zaměstnanec

nemůže požádat zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování daně a musí si sám podat daňové přiznání.

1 Příjem z pronájmu

Paní Zuzana má za rok 2019 hrubou mzdu ve výši 900 tisíc korun, příjem z pronájmu ve výši 800 tisíc korun. Paní Zuzana platit solidární daň za rok 2019 nebude, neboť příjmy z pronájmu dle paragrafu 9 zákona o dani z příjmu se do limitu nepočítají.

2 Méně než letos

Zaměstnanec Pavel bude mít roční hrubou mzdu za rok

2019 i za rok 2020 ve výši dvou milionů korun. Za rok 2019 bude roční solidární daň činit 30 132 korun [(dva miliony korun - 1 569 552 korun) × sedm procent]. Za rok 2020 bude roční solidární daň činit 22 955 korun [(dva miliony korun - 1 672 080 korun) × sedm procent].

3 Daňové přiznání

Zaměstnankyně Jitka bude mít za celý rok 2019 hrubou mzdu 1,8 milionu korun. Paní Jitka má povinnost platit solidární daň, a proto nemůže mzdovou účetní požádat o provedení ročního zúčtování daně a musí si sama podat daňové přiznání. K vyplnění daňového přiznání bude potřebovat potvrzení o zdanitelných příjmech za rok 2019.

4 Roční zúčtování a vrácení daně

Zaměstnanec Milan odvedl solidární daň pouze ve výplatě za červenec, roční hrubá mzda za rok 2019 však bude 1,2 milionu korun. Panu Milanovi nevzniká povinnost platit za rok 2019 solidární daň a odvedenou solidární daň ve výplatě za červenec obdrží po provedeném ročním zúčtování daně z příjmu zpět. Pan Milan může zaměstnavatele požádat o roční zúčtování daně, neboť mu za rok 2019 nevzniká povinnost solidární daň platit.

Petr GOLA

Stručný průvodce investováním

Jakou cenu má dluh emitenta

Dluhopis je závazek, jak už naznačuje anglický výraz pro dluhopis (bond). Je to vlastně kontrakt mezi emitentem dluhopisu, tedy dlužníkem, a těmi, kdo si kupují jim vydané dluhopisy, tedy investory. Každá emise dluhopisu

má své emisní podmínky, což je klíčový dokument, který specifikuje tento kontrakt. Dlužná částka neboli jistina se splácí v poslední den existence dluhopisu. Pravidelně (ročně, čtvrtletně a tak dále) se většinou vyplácí úrok - kupon dluhopisu. Poučený dluhopisový investor ovšem hodnotí dluhopis podle výnosu do splatnosti, a ne podle kuponu. Kupuje-li totiž dluhopis za cenu vyšší

než 100 procent nominální hodnoty dluhopisu (takzvaně nad par), je výnos do splatnosti nižší než kupon. Při koupi pod par je zase výnos do splatnosti vyšší než kupon.

Dluhopisy lze koupit dvěma způsoby. Jednak když „vznikají“ v rámci jejich úpisu. Skončí-li úpisovací období, je už možné dluhopis koupit pouze na takzvaném sekundárním trhu od ně-

koho, kdo jej nabyt v rámci primárního úpisu. Zajímavou alternativou je také investovat do dluhopisových fondů, které dokážou vyhodnocovat a rozložit riziko lépe než individuální investor, ale nechají si za to samozřejmě platit.

Pravděpodobnost, že dluhopis bude splacen, hodnotí rating dluhopisu, kde stupeň AAA je nejvyšší možná známka vyhrazená jen několika málo státům světa. U zahra-

ničních emisí je rating pravidlem, ale na českém trhu je to výjimečná záležitost. O to těžší je pak posouzení rizika nesplacení.

Mark ROBINSON

šéf správy majetku společnosti EnCor Wealth Management

Foto dne

Foto: Reuters

REBELIE.

Londýnští policisté si prohlížejí fragment sochy, který na mostě Lambeth zanechali aktivisté z hnutí Extinction Rebellion alias Rebelie proti vyhynutí. Jeho příslušníci chtějí prostřednictvím občanské neposlušnosti a nenásilného odporu zabránit rozvrácení klimatu, ztrátě biodiverzity a sociálnímu a ekologickému kolapsu.

Výročí týdne

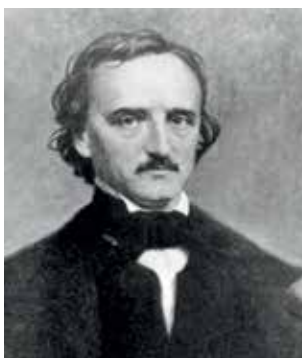
E. A. Poe - havran s polámanými křídly

Říká se, že všechno, co chtěl sdělit, napsal. Jen to rozluštit. Edgar Allan Poe byl básník, literární kritik a spisovatel, který své dílo zahalil tajemstvím. A někdy také šokující hrůzou. Odborníci mu připisují založení detektivního žánru a zčásti i literatury sci-fi. Od jeho tajuplné smrti uplynulo 170 let.

Poe světově proslul jako autor básně Havran nebo povídky Jáma a kyvadlo. Jeho život byl ale plný odmítání, chudoby a psychických obtíží. Jeho pohřbu

se zúčastnilo jen pár lidí a nebyl příbuzných, ani by se nekonal. Strýc dodal rakev, bratranec pohřební vůz a sám obřad trval tři minuty. Jako by se Poea všichni chtěli rychle zbavit.

Literát se narodil v roce 1809 v Bostonu kočovným hercům. Otec rodinu za rok opustil, za další rok zemřela matka, a tak se Edgar a jeho dva sourozenci stali sirotky ještě dřív, než se naučili chodit. Edgar měl ale štěstí. Ujala se ho rodina obchodníka Allana, po které mu

ROZERVANEC. Výjimečný literát Edgar Allan Poe podléhal depresím a fobiím.

zůstalo prostřední jméno. Díky otčímovi mohl studovat i univerzitu, což nemělo trvat dlouho.

Záhy po zápisu prohrál a propil několik set dolarů. Po pouhém semestru se upsal armádě, avšak pro vojenskou službu se naprosto nehodil. Vzápětí se plně vrhl na literaturu a se střídavým úspěchem se mu psaním dařilo žít.

Ve 26 letech si vzal za ženu sestřenicu, která mu byla múzou i inspirací pro mnohá vrcholná díla. Vir-

ginií Clemmové bylo tehdy třináct let. Ani ona ho však nezbavila depresí a fobií.

Poe v roce 1845 sklídl úspěch vydáním básně Havran. Přestože za ni dostal pouhých devět dolarů, stala se pro něj průlomem na poli slávy a literárního uznání. Bylo však už příliš pozdě. Svou ženu, která zemřela v pouhých 24 letech, přežil jen o dva roky.

Počátkem října 1849 byl nalezen na ulici v cizích šatech. Z bezvědomí se už neprobudil. /mec/